

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/14, p. 59-72

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11626>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Doç. Dr. Damla BULUT – Yrd. Doç. Dr.
Kıvanç AYCAN

This article was checked by iThenticate.

ÇOCUKLARIN SOUNDPAINTING EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Sonat COŞKUNER*

ÖZET

Soundpainting, müzisyenler, dansçılar, aktörler ve görsel sanatlar alanında çalışan icracılar için 1974 yılında Walter Thompson tarafından yaratılmış, çok disiplinli, eş zamanlı işaret dilidir. Genellikle grubun önünde duran Soundpainter (besteci), el ve vücut hareketlerini kullanarak, grup tarafından icra edilmek üzere belirli ve/veya rastlamsal materyalleri işaret eder. Soundpainter icracıların cevaplarını (response) geliştirir, onları bestenin içerisine göre biçimlendirir ve şekillendirir ve daha sonra, bir başka seri işaret ve cümle (phrase) belirler ve parça kompozisyon sürecine devam eder. Soundpainting, ortaya çıkarıldığı zamandan günümüze kadar, daha çok performans boyutu ile icracıların ilgisini çekmiştir. Yapılan bazı çalışmalara bakıldığında eğitimin çocuklara yönelik boyutunda eksiklikler göze çarpmaktadır. Bu araştırma, *Soundpainting* eğitimcilerinin, çocukların müzik disiplini içerisinde Soundpainting eğitiminde karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koyma amacı taşımaktadır. Araştırma nitel bir çalışmadır ve verilerin elde edilmesi için yapılandırılmış görüşme soruları uygulanmıştır. Bulgular, Fransa'nın Tours şehrinde 2016 yılında gerçekleştirilen Uluslararası Soundpainting İnteraktif Konferansına katılan eğitimcilere yöneltilen sorular yoluyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda çocukların Soundpainting eğitimlerinde doğaçlama yapmakta ve fikir üretmekte yetersiz kaldıkları, sözdizimlerini ve bazı jestleri hatırlamakta zorluk çektikleri ortaya çıkmıştır. Bunlara ek olarak çocukların Soundpainting performansı gerçekleştirirken utangaç davrandıkları sonucu da eğitimciler tarafından vurgulanmıştır. Soundpainting alanında yazılmış bilimsel çalışmaların henüz çok az olması nedeniyle, özgün olan bu çalışmanın Soundpainting alanında çalışmak isteyen eğitimcilere ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Soundpainting, Soundpainting eğitimi, Çocuk, Çocuk eğitimi, İçerik analizi.

* Yrd. Doç. Dr. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, El-mek: coskunersonat@gmail.com

PROBLEMS AND SOLUTION PROPOSALS CONCERNED IN CHILDREN'S SOUNDPAINTING EDUCATION

ABSTRACT

Soundpainting is the multidisciplinary live composing sign language for Musicians, Dancers, Actors and Visual Artists created by Walter Thompson in 1974. Usually The Soundpainter (the composer) standing in front of the group communicates a series of signs using hand and body gestures indicating specific and/or aleatoric material to be performed by the group. The Soundpainter develops the responses of the performers, molding and shaping them into the composition then signs another series of gestures, a phrase, and continues in this process of composing the piece. Soundpainting has attracted a lot of performers with its performance dimension. When we look at some of the studies conducted, the deficiencies in the dimension towards educated children are striking. This study is aimed at revealing the problems that *Soundpainting* educators encounter in children's music discipline in *Soundpainting* training and suggestions for solutions. Research is a descriptive study and data were obtained by structured interview questions. Findings were obtained through questions directed to trainers participating in the International Soundpainting Interactive Conference in Tours, France, in 2016. In the analysis of data content analysis was used. As a result of the research, it has been revealed that children are improvising in their soundpainting lessons and are inadequate in producing ideas, having difficulty remembering their syntax and some gestures. In addition to this, the result shows that children are shy when doing Soundpainting is emphasized by the trainers. Because of the scientific works written in the field of Soundpainting is still very few, it is thought that this original work will shed light the educators who want to work in the field of Soundpainting.

STRUCTURED ABSTRACT

The study group of this research consists of the teachers among Soundpainters, who participated in 1st International Soundpainting Interactive Conference – SIC in 2016 in Tours, France, and who had previous experience with children.

In order to collect data, standardized and open-ended two-question interviews were made with these teachers. The questions are as follows:

- What are the problems encountered in children's Soundpainting education?
- What are the solution offers for these problems?

The following conclusions were reached:

The Soundpainting teachers for children stated that the ultimate challenge for children was improvisation, and they failed to create new musical ideas. Improvisation requires a certain experience for musicians. Taylor (2000) refers to improvisation levels, elements, and the processes

Turkish Studies

of creativity. Thus, we can say that improvisation also requires a systematic work, and it would become more successful after these series of studies and exercises. It would be quixotic to expect the children to improvise during Soundpainting education without any previous experience on improvisation. Creation of new ideas is a long process, and the children will gradually become more comfortable with the process as they practice. Agrell's (2008) studies of improvisation for all musicians address dozens of games, which begin with warm-up exercises and extend to improvisation on accompaniment. It can be concluded that the Soundpainting education would be more productive if these practices could be taught to children before Soundpainting education.

Another thing that the teachers see as a problem is the technical incompetencies. The problems with synchronization, intonation, and complexity, which are mentioned by the teachers, can also be seen in adult musicians. It is quite possible to perceive that children with no previous music education and musical experience are having difficulties with these subjects and having difficulties in understanding. In one of their studies, Bilgin and Coşkuner (2016) showed that the children managed to overcome the problems about synchronization and intonation in due course, and that they could easily learn such subjects.

Another problem brought up by the teachers is the attention deficit in children in Soundpainting education. Soundpainting syntax is a series of commands given by the Soundpainter before the performance. While these commands are sometimes limited to two or three gestures, they may sometimes be longer. Since the attention and focusing skills of the adults cannot be the same with these skills of the children, the error probabilities, attention deficits, and problems with remembering long sentences may be taken normally. However, as mentioned above, if we consider the fact that the children can focus their attention for up to 20 minutes when they are not active, we cannot conclude that this is a realistic problem. If this is considered to be caused by the length of the syntax, this may also be considered as a problem for adults.

Another problem stressed by the teachers is the obscurity and length of the sentences. The fact that the teachers see the children as adults may be considered as the cause of this problem. If we expect children to form long sentences that only an adult can form, we would be on the wrong track. The obscurity of the sentence is about the teacher being more clear and understandable.

Another problem is the timidity and coyness of the children. During Soundpainting performance and education, it is observed that the adults also act shy in cases of loneliness resulting from suggesting a different idea or since they do not know what will happen in the end. In this case, the timidity of children is not a big surprise. As stated by the teachers, performing in front of an audience usually causes shyness.

Another problem encountered by the teachers is that the children fail to remember the gestures. Today, there are more than 1500 gestures in Soundpainting language. It is not easy to learn and remember these gestures for adults, as well. Remembering these gestures requires strict practice. We can also consider the reason for children to forget these gestures as the frequency of education. As Yerlikaya and Coşkuner (2006)

Turkish Studies

emphasized that the Soundpainting gestures answer the concepts they represent, they are easy to understand, and catchy.

Providing Soundpainting education in the correct way and encouraging the kids to perform Soundpainting at suitable levels will contribute to development of their musical skills, and will ensure that they will grow up to become more creative individuals. In a similar study, Aral, Akyol, and Sığirtmaç (2006) concluded that the creativity levels of the kids, who received Orff education, have improved.

According to these conclusions, the following suggestions were made:

The children may perform simple improvisation exercises in order to improvise or create new ideas. Today, there are many studies on improvisation in many different aspects, such as rhythm, melody, harmony, form, accent, and accompaniment.

During Soundpainting education, the teachers can start with simpler gestures that the children can perform more comfortably instead of technically difficult gestures. Another suggestion about this problem is that 1st level developing improvisation signs may be taught to children (such as Scanning, Point-to-Point, etc.). however, it should always be remembered that the children will need time for complex gestures.

In order to prevent distraction, shorter sentence lines may be shown. The showing time for the gestures may be extended. The Soundpainter should ensure that he/she shows the gestures clearly.

In order to ensure that the Soundpainting sentences are clearer, the teachers may express these sentences more clearly. They may wait a little bit more after each gesture and make eye contact with the children.

In order to eliminate shyness, the teachers may go with exemplification and ask all the kids to do the same thing, and then they can emphasize that everyone may perform examples like that. In order to comfort the children, the teacher may encourage them to go up on stage as a group. Thus, they would share their excitement and responsibility.

In order to ensure that the children remember the gestures, the teachers may teach those gestures gradually. Thus, the frequency of use of each gesture will eventually increase.

Keywords: Soundpainting, Soundpainting education, Children Children education, Content analysis.

Giriş

Soundpainting, Walter Thompson tarafından, 1974 yılında New York'ta müzisyenler, dansçılar, aktörler, şairler ve görsel sanatçılar için yaratılmış çok disiplinli eş zamanlı kompozisyon işaret dilidir. Bu dil, Soundpainter'in performanstan istenen materyal tipini belirteni işaretlediği 1500 işareten oluşmaktadır. Kompozisyonun oluşturulması, her bir işaret setinden oluşan parametreler yoluyla gerçekleştirilmektedir (Thompson: 2015: 4).

Genellikle grubun önünde duran Soundpainter (besteci), el ve vücut hareketlerini kullanarak, grup tarafından icra edilmek üzere belirli ve/veya rastlamsal materyalleri işaret eder. Soundpainter icracıların cevaplarını (response) geliştirir, onları bestenin içerisine göre biçimlendirir ve

şekillendirir ve daha sonra, bir başka seri işaret ve cümle (phrase) belirler ve parça kompozisyon sürecine devam eder (Thompson: 2015: 4).

Bugün, Soundpainting dilinde, istenilen performansı göstermek için kullanılan 1500'den fazla jest bulunmaktadır. Bu jestler, Coşkuner'e (2013) göre, hem hareket, hem kavramsal hem de fiziksel olarak kategorilere ayrılır; kim, ne, nasıl ve ne zaman gibi. Bu hareketler icracılara ne zaman başlayıp bitireceklerini, hangi müzikal dinamikleri kullanacaklarını ve ne ile ilişki kuracakları gibi birçok konuda açıklık getirmektedir (Akt: Bilgin ve Coşkuner, 2017: 97-98).

Soundpainting'ın bu işaretleri gösterip, icracıların da cevaplaması yoluyla gerçekleşir. Bu süreci 3 bölüme ayırmak mümkündür:

1) *Jestleri tanıma*: Soundpainting dili organiktir ve halen gelişmeye devam etmektedir. "Günümüzde (2015 yılında) dil, Soundpainter'ın performanstan istenen materyal tipini belirten işaretlediği 1500 işareten oluşmaktadır" (Thompson: 2015: 5). Dilin sahip olduğu tüm işaret ve jestleri öğrenmek zaman alan bir süreçtir. Bu jestler anlaşılması kolay ve jestin ifade ettiği içeriği karşılayan, mantıklı jestlerdir. Soundpainting dilindeki işaretler birinci seviyeden öğrenilmeye başlanır. Birinci seviyedeki 41 jestin 342 kombinasyonu vardır. Bir yabancı dil öğrenimindeki temel prensiplere sahiptir; İşaretlerin unutulmaması için tekrar edilmesi ve performans ya da eğitim etkinlikleri içerisinde kullanılması çok önemlidir. İracılar, kendi disiplinlerine göre işaretleri tanırlar ve anlamını bilirler.

2) *Performans sırasında ne icra edeceğini düşünme*: Soundpainting doğaçlamaya dayalı ve rastlamsal ürünlerin ortaya konduğu bir sahne sanatıdır. Soundpainter, bir jesti işaret ettiği zaman, icracıların cevaplamak için çok fazla zamanı bulunmamaktadır. Bu durum icracıların hızlı ve doğru karar vermelerini gerektirmektedir. İracılar, gösterilen jestlerin ne anlama geldiğini zaten bildiği için, bu jestlerin icra edilmesinde ne tür malzeme kullanacağını ve nasıl yorumlayacağını eş zamanlı olarak belirlerler.

3) *İcra etme*: İracılar, Soundpainter tarafından işaret edilen jestleri kendilerine izin verilen serbestlik çerçevesine göre icra ederler. Soundpainting jestlerinin bazıları icracılara daha sınırlı icra izni verirken, bazıları da oldukça serbest icra imkanı tanır. Soundpainter icracılara önce ne yapacaklarını işaret eder ve sonra başlama işaretini verir. İracıların icraya başlamaları için oldukça az zamanları vardır. İracıların verilen jسته göre uygun içeriği icra etmeleri beklenmektedir.

Soundpainting eğitiminde jestler belli bir mantık sırasında ve icracıların kolay kavrayacağı söz dizimleri kullanılarak verilir. Basit söz dizimleri oluşturulur. Örneğin, *Bütün Grup + Uzun Ses + Forte + Başla* gibi. İlerleyen zamanlarda icracıların dili anlaması ve söz dizimlerini takip edebilme becerilerine bağlı olarak bu cümlelerin uzunlukları artabilir. Örneğin, *Yaylı Çalgılar + Ritmik Döngü + İle + Farklı İcra Teknikleri + Forte + Başla* gibi. Bu gibi durumlarda icracıların odaklanma ve akılda tutma becerileri gelişir.

Ancak çocukların eğitiminde durum biraz daha farklıdır. Çocukların takip yeteneği, odaklanma becerileri, odaklanma süreleri ve sözdizimindeki parçaları birleştirme becerileri yetişkinlere göre daha az gelişmiş olduğu için yukarıdaki gibi uzun cümlelerin, çocukların eğitimlerinde kullanılması aynı derecede başarılı olmayabilir ya da aynı etkiyi yaratmayabilir. Bu durumda çocukların eğitiminde daha kolay anlatım yöntemlerine başvurulmalıdır. Bu konuda Walter Thompson'ın bir önerisi bulunmaktadır; Başlama Modu (Launch Mode) dediğimiz, jestlerin eş zamanlı olarak uygulandığı mod, çocuklarla Soundpainting yapmak için daha uygundur.

Tabii, tüm bunları yapabilmeleri için, çocukların bilişsel olarak Soundpainting yapmaya ne ölçüde uygun oldukları sorusu da akla gelebilir. Çünkü Soundpainting görsel bir sürecin ürünüdür

ve dikkat, odaklanma, akılda tutma gibi bilişsel unsurların etkin olarak kullanılmasını gerektirir. Çocuklarda bu unsurların ne aşamalarda olduğuna göz atalım.

Gal ve Linchevski'ye (2010) göre “görsel algı süreçleri, duyuşsal ve zihinsel süreçlerden gelen görsel bilgilerin algılanması ve işlenmesi süreçleridir (Akt: Akaroğlu ve Dereli, 2012: 202-203). Tsai, Wilson ve Wu'ya (2008) göre “çocuklarda görsel algılama yeteneği gelişen bir süreçtir. Görsel algı becerileri erken çocuklukta hızla gelişir ve on bir- on iki yaş civarında yetişkin seviyesine yaklaşır. Dokuz yaşına kadar çocukların görsel algı becerileri belirginleşmiştir. Çocuklarda şekil-zemin algısı üç-beş yaşları arasında hızlı bir gelişim gösterir, sekiz ile on yaşları arasında sabitlenir, mekanda konum algısı yedi ile dokuz yaşları arasında gelişimini tamamlar, şekil sabitliği yeteneği altı ile yedi yaşları arasında hızlı bir gelişim gösterir, sekiz ile dokuz yaşlarında sabitlenir” (Akt: Akaroğlu ve Dereli, 2012: 202-203). Bu bilgiler ışığında Soundpainting jestlerini çocukların 3-4 yaşlarından itibaren tanıyabilecekleri sonucunu çıkarabiliriz.

Scheiman'a (1997) göre “görsel algı, bireye gelen görsel bilgiyi yorumlama, anlama ve tanımlama yeteneğini kapsamaktadır” (Akt: Akaroğlu ve Dereli, 2012: 203). Frostig'e (1964) göre “görsel algılama, görsel uyarınları tanıma, ayırt etme ve daha önceki deneyimlerle ilişkili olarak yorumlama yeteneğidir. Görsel alginın, görsel-uzaysal algı, görsel ayırt etme, görsel- mekânsal ilişkiler, görsel bellek, sağ-sol yön belirleme, görsel nesnelere yorumlama gibi pek çok alt alanı bilinmektedir” (Akt: Akaroğlu ve Dereli, 2012: 203).

Soundpainting görsel bir çalışma alanıdır ve dikkati de beraberinde getirir. Öztürk, (1999) dikkatin en genel anlamıyla “zihinsel bir faaliyetin odaklaşması” olduğunu belirtmektedir (Akt: Asan, 2011: 4). Soundpainting performansı da tıpkı tanımdaki gibi zihnin, Soundpainter'ın vermiş olduğu bir dizi komuta odaklanmasını gerektirmektedir. Asan, ilkökul başlarındaki bir çocuğun ilginç bulduğu bir konuda pasif olarak 20 dakika boyunca dikkatini koruyabildiğini ve eğer kendisi de faaliyetin içindeyse bu sürenin daha da uzayabildiğini ifade etmiştir (Asan, 2011: 11).

Soundpainting söz diziminde bulunun *kim, ne, nasıl, ne zaman* cümle bölümleri Soundpainter tarafından önce işaret edilir ve sonra icra gerçekleşir. Dolayısıyla eğitim sırasında da çocukların bu cümle bölümlerini akıllarında tutmaları gerekmektedir. Scheiman ve Frostig'in açıklamalarına göre, çocukların Soundpainting söz dizimini akılda tutup, cümle içerisindeki jestleri yorumlayabilecekleri sonucunu çıkarabiliriz.

Soundpainting uygulamaları ile öğrencide var olan yaratıcı düşünme yeteneğinin ortaya çıkarılacağı düşünülmüştür. Öğrencinin özgüveninin gelişebileceği, korku ve utangaçlıklarından arınabileceği bir ortam yaratılabilecektir. Bu durumun akademik başarısında, arkadaşlarıyla ilişkilerinde, ailesine olan tutum ve davranışlarında da olumlu yönde değişiklik göstereceği düşünülmektedir. Özgüveni gelişmiş bir bireyin hayatın tüm alanlarında başarı gösterebileceği varsayımından yola çıkarsak Soundpainting'in müzik eğitiminde kullanılabileceği, öğrenciye fayda sağlayacağı söylenebilir (Bilgin ve Coşkun, 2017: 99).

Soundpainting ortaya çıktığı tarihten günümüze kadar, soundpainting ile ilgilenenler tarafından daha çok, performans boyutuna yönelik çalışmalarla varlığını sürdürmüştür. Soundpainterlar ve icracılar, soundpainting'i yeni bir kompozisyon şekli ve ifade aracı olarak tanımlamaktadırlar. Soundpainting ayrıca, eşzamanlı kompozisyon çalışmalarında bulunan ve birçok disiplini bir arada kullanmayı düşünen yaratıcı zekalarında ilgisini çekmiştir.

Soundpainting dili, Soundpainting yapmak isteyen icracılar için alanlarında özgür olabilecekleri ve doğaçlama yapabilecekleri, nadir ortamlardan ve eğitimlerden birisidir. İracıcının düzeyi ne olursa olsun bilgi ve becerisi kadar doğaçlama yapar ve bu dil sayesinde doğaçlama yeteneğini geliştirme fırsatı bulur (Coşkun, 2016: 1392).

Soundpainting çalışmalarında son 10 yıl içerisinde, performans boyutunun yanı sıra eğitim boyutunda da bir takım çalışmalara yer verildiği görülmektedir. Özellikle Bordeaux Üniversitesi Konservatuvarı ve Kingston Üniversitesi Konservatuvarı ile Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesindeki lisans ve lisans üstü çalışmalar ile bu konuda yeni yeni yapılan bilimsel çalışmalar, soundpainting'in akademik anlamda da varlığını ortaya koymaya başladığını göstermektedir.

Bilgin (2016), "Soundpainting çalışmalarının Öğrencilerin Özgüveni Üzerindeki Etkileri" adlı yüksek lisans tezinde, ilköğretim 7 sınıf öğrencilerine 17 hafta boyunca soundpainting uygulamış ve öğrencilerin özgüven durumlarını ölçmüştür. Elde edilen verilerin işlenmesi sonucunda; öğrencilere verilen Soundpainting eğitiminin, uygulamayı almayan öğrencilere oranla, "Davranış, Zeka Ve Okul Durumu, Bedensel Görünüm, Kaygı, Gözde Olma (Popülerlik), Mutluluk" alt boyutlarında kendilerini daha fazla geliştirdikleri saptanmıştır.

Yerlikaya ve Coşkuner (2016), "Analysis of Soundpainting Sign Language Visuals" adlı çalışmada Soundpainting söz diziminde bulunan Kim, Ne, Nasıl, Ne zaman zaman parametrelerini karşılayan temel jestlerden birer tane jestin görsel analizini yapmışlardır. Araştırma sonucunda jestlerin günlük hayattaki hareketlerle paralellik gösterdiği, düz ve yan anlamlarının, işaretlerin ifade ettiği içeriği karşılık gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Söz konusu eğitim kapsamında Soundpainting eğitimcilerinin yaşadıkları sorunların belirlenmesi ve bu sorunların giderilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi, Soundpainting eğitiminin daha sağlıklı olabilmesi ve bir standarda kavuşturulması açılarından son derece önemlidir. Bu önem doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi "Çocukların Soundpainting eğitimlerinde karşılaşılan sorunlara ilişkin eğitimci görüşleri nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Soundpainting eğitimcilerinin, çocukların müzik disiplini içerisinde Soundpainting eğitiminde karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koyma amacı taşımaktadır.

Araştırmanın Önemi

Soundpainting ortaya çıktığı günden bu zamana kadar eğitim boyutundan çok performans boyutu ile gelişimini sürdürmüştür. Dilin öğretimi için yapılan eğitimler, atölyeler daha çok yetişkinlere yönelik olmuştur. Bu araştırmanın çocukların Soundpainting eğitimi üzerine olması, araştırmayı önemli kılmaktadır. Ayrıca, çocukların Soundpainting eğitiminde karşılaşılan sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koyması bakımından eğitimcilere ışık tutacağı ve alana kaynak oluşturacağı için önem teşkil etmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma modeli benimsenmiştir. Soundpainting eğitimi veren eğitimcilerin, çocukların Soundpainting eğitimlerinde karşılaştıkları problemleri belirlemek ve bu problemlerin çözümüne ilişkin önerileri belirlemek için betimsel yöntemlerden görüşme yöntemi kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2016 yılında Fransa'nın Tours şehrinde düzenlenen I. Uluslararası Etkileşimli Soundpainting Konferansı'na (I. International Soundpainting Interactive Conference- SIC) katılan eğitimcilerden, çocuklar ile çalışma tecrübesi olan Soundpainter'lar oluşturmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Eğitimcilerin Demografik Özellikleri

	20-30 Yaş	31-40 Yaş	41-50 Yaş	51-60 Yaş	61-70 Yaş	Toplam
Bay			2	2	2	6
Bayan	1		2			3
						9

Verilen Toplanması

Verilerin toplanması için eğitimcilere, araştırmacı tarafından hazırlanan iki soruluk standartlaştırılmış açık uçlu görüşme uygulanmıştır. Patton'a (1987) göre standartlaştırılmış açık uçlu görüşme dikkatlice yazılmış ve belirli bir sıraya konmuş bir dizi sorudan oluşur ve her görüşülen bireye bu sorular aynı tarzda ve sırada sorulur (Akt: Yıldırım, Şimşek, 1999: 96).

Eğitimcilerle yönelik sorulan sorular aşağıdaki gibidir:

- What are the problems encountered in children's Soundpainting education? (Çocukların Soundpainting eğitiminde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?)
- What are the solution offers for these problems? (Bu sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?)

Verilerin Analizi

Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Elde edilen verilerden çıkan kavramlara göre kodlama işlemi yapılmıştır. "İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla farkedilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramlaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde organize edilmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 1999: 162).

BULGULAR VE YORUMLAR

Görüşmelerden elde edilen bulgular ışığında Soundpainting eğitimcilerinin çocukların Soundpainting eğitiminde karşılaştıkları problemler altı kategori altında toplanmıştır.

Bu problemler:

- 1) Doğaçlama yapamama- fikir üretememe,
- 2) Teknik eksiklikler
- 3) Dikkat-odaklanma,
- 4) Sözdiziminin ve uzun cümlelerin anlaşılabilmesi,
- 5) Utangaçlık- cesaretsizlik,
- 6) Jestleri hatırlayamama,

Doğaçlama yapamama-fikir üretememe kategorisine ilişkin bulgular

Çocukların Soundpainting eğitimlerinde karşılaşılan problemlerin başında, doğaçlama yapamamaları ve yeni müzikal fikirler üretememeleri gelmektedir. Yapılan analiz sonucunda eğitimcilerin yedisi bu sorunu vurgulamışlardır. Eğitimcilerin verdikleri cevaplar aşağıdaki gibi ifade edilmiştir:

Eğitimci 1: “Şarkı söyleyerek yaratıcılıklarını keşfetmek istemiyorlar”

Eğitimci 2: “Yeni bir şeyler çalamama”

Eğitimci 5: “Onların ifadeleri özgür olmalı veya yapımlarıyla bağlantılı olmalıdır, çünkü kendileri inşa etmişlerdir”

Eğitimci 6: “Doğaçlama kavramı”

Eğitimci 7: “Bir fikir nasıl geliştirilir?”

Eğitimci 8: “Doğaçlamayı geliştirme”

Eğitimci 9: “Her zaman değil fakat, bir örneği tekrar etmeleri ya da yanındaki çocuktan duyduğunu söylemesi. Her defasında yeni bir şeyler vermek zordur”

Eğitimcilerin vermiş olduğu yanıtlardan hareket ile, doğaçlama yapabilmek, yeni fikirler geliştirebilmek çocukların Soundpainting yaparken zorlandığı konular olduğu söylenebilir.

Eğitimcilerin yukarıdaki probleme yönelik çözüm önerileri aşağıdaki gibidir:

Eğitimci 1: “Duygudaşlık yaratmak için biraz oyun kullanılabilir”

Eğitimci 5: “Eğitmen, aynı zamanda özgür ifade”

Eğitimci 6: “Doğaçlama hakkında onlardan ilk önce çocukça bir şarkı kullanmalarını ve daha sonra farklı şarkına gelene kadar aşamalı olarak dönüştürmelerini isterim. (Önce şarkı sözlerini çevirin, sonra melodiyi)”

Eğitimci 9: “Yeni önermelere sahip olmakla aynı şeyleri söylüyorum; bana bir şeyler verin. Ve onlara bazen çok az ipucu verin (bir tarif, bir liste gibi, ne yapmaktan hoşlandıklarını sorun dans veya şan gibi, ya da tam zıttını yapın; onlara modlar verin fakat ne söyleyeceklerini asla”

Eğitimcilerin önerdiği çözüm önerileri doğrultusunda *doğaçlama yapamama-fikir üretmemeye* kategorisinde eğitmenin önemi vurgulanmakla beraber, daha fazla doğaçlama oyunu oynatılması ve çocuklara düşünebilmeleri için zaman tanınması bu kategoride yaşanan sorunların çözümü olabilir.

Teknik eksiklikler kategorisine ilişkin bulgular

Eğitimcilerin değindikleri bir başka problem ise teknik eksikliklerdir. Eğitimciler bu düşüncelerini şu ifadelerle belirtmişlerdir:

Eğitimci 1: “Bazen Soundpainting’i geliştirmek için yeterli çalgı tekniğine sahip değiller”

Eğitimci 2: “Ses temizliği ve senkronizasyon (pitch and rhythm)”

Eğitimci 7: “Doğal pozisyonu anlama”

Eğitimci 8: “Karmaşık çalabilme, Direkt cevap”

Eğitimci 9: “Uzun bir seste hacim için, hep bir veya birkaç tane siren sesi yapan çocuğum var. Çok zor! Ve uzun ses sıklıkla birkaç saniyede aynı notaya dönüşüyor”

Yukarıda belirtilen teknik sorunlara baktığımızda, bu sorunların kimi zaman müzik eğitimi almış olan kişilerde de yaşanma şansı yüksek olan unsurlar olduğunu görebiliriz. Dolayısıyla bu teknik unsurların çocukların düzeyine uygun olmadığını, bu nedenden dolayı başarılı olmadıklarını söylemek mümkündür.

Eğitimcilerin yukarıdaki probleme yönelik çözüm önerileri aşağıdaki gibidir:

Turkish Studies

Eğitimci 1: “Önce vokal kullanın, sonra tekniğiniz ile çalışın”

Eğitimci 2: “Senkronize solunum ile hareketi sesi kullanarak tekrarlayın, daha sonra topluluğu ayarlamak için çalgı ile, Değiştirme, Noktadan noktaya jestini kullanarak Tarama, Gülme, Konuşma yaptırın”

Eğitimci 7: “Doğal pozisyon için, otururken ve ayaktaiken, iyi bir şekilde/ kötü bir şekilde işaretlerini kullanın”

Eğitimci 9: “Bu notalar için, kışkırtıcı olanı duyabileceklerinden güzel bir kümeye ulaşana kadar uzun tonlu çalışıyorum. Ve sirenlerle ilgili sorunlar için, benim sihirbazım yok. Ama birini almaktan mutluluk duyarım!”

Eğitimcilerin önerdiği çözüm önerileri doğrultusunda *teknik eksiklikler* kategorisinde çocukların çalgılarından önce vokal ile eğitime başlatılmaları, grubun beraber hareketi için Tarama, Gülme gibi jestlerin kullanımı bu kategoride yaşanan sorunların çözümü olabilir.

Dikkat-odaklanma kategorisine ilişkin bulgular

Eğitimcilerin karşılaştıkları bir diğer problem ise dikkat ve odaklanmadır. Eğitimcilerin beşi bu problemi vurgulamıştır. Eğitimcilerin verdikleri cevaplar aşağıdaki gibi ifade edilmiştir:

Eğitimci 4: “Dikkat eksikliği ve zayıf odaklanma”

Eğitimci 7: “İlk başlarda dikkat eksikliği”

Eğitimci 8: “Herkesin odaklanamaması (özellikle başlarda)”

Eğitimci 9: “Göz temasını uzun süre tutmak. Bir şeyler inşa etmeye başladıklarında daima ona bakar, onları güler, hatta gülerler ve grubun geri kalanına başka bir şey sorarken sorduğunuz şeyleri yapmaya devam etmeleri gerektiğini anlamalarını sağlamak zor”

Eğitimcilerin vermiş olduğu cevaplara baktığımızda, çocukların Soundpainting eğitiminde ilk başlarda dikkat ve odaklanma eksikliği yaşadıklarını söyleyebiliriz.

Eğitimcilerin yukarıdaki probleme yönelik çözüm önerileri aşağıdaki gibidir:

Eğitimci 4: “Soundpainting sözdizimi harikadır ve hayal gücü geliştirme için yapılmıştır”

Eğitimci 8: “Odaklanma egzersizleri”

Eğitimci 9: “Göz teması için, bir şeyleri kaçırdıkları anda göstermek için yanımda tutmak ve parçayı bir ara kesmek zorunda kaldıklarını açıklıyorum. Konsantrasyon ve bilinç için çok ısınma oyunları yapıyorum”

Eğitimcilerin önerdiği çözüm önerileri doğrultusunda *dikkat-odaklanma* kategorisinde, odaklanma egzersizlerinin kullanımı, Soundpainting söz dizimlerinin kullanımı bu kategoride yaşanan sorunların çözümü olabilir.

Söz dizimlerinin ve uzun cümlelerin anlaşılabilmesi kategorisine ilişkin bulgular

Eğitimcilerin karşılaştıkları başka bir problem ise, çocukların söz dizimlerini ve uzun cümleleri anlayamamalarıdır. Eğitimciler bu problemi şu ifadelerle belirtmişlerdir:

Eğitimci 4: “Cümle”

Eğitimci 5: “Çocukların açık bilgilere ihtiyacı var”

Eğitimci 6: “Esas olarak sözdizimini anlama ile ilgili problemlerle karşılaştım (kim, ne, nasıl, ne zaman)”

Eğitimci 8: “Uzun cümleleri hatırlama sorunu”

Eğitimcilerin vermiş oldukları cevaplara baktığımızda, Soundpainting’in çatısını oluşturan söz dizimlerinin, yani cümlelerin uzunluğundan ve kimi zaman karmaşıklığından dolayı çocukların bu problemi yaşadığını söylemek mümkündür.

Eğitimcilerin yukarıdaki probleme yönelik çözüm önerileri aşağıdaki gibidir:

Eğitimci 5: “Kod disiplinli (söz dizimi) sözel açık bilgi en iyisidir”

Eğitimci 5: “Yapı”

Eğitimci 6: “İlk adımda, sözdizimini kullanmamak için Başlama Modu kullanılabilir”

Eğitimci 8: “Basitlik”

Eğitimcilerin önerdiği çözüm önerileri doğrultusunda *söz dizimlerinin ve uzun cümlelerin anlaşılabilmesi* kategorisinde, cümlelerin basit tutulması ve başlama modunun kullanımı bu kategoride yaşanan sorunların çözümü olabilir.

Utangaçlık- cesaretsizlik kategorisine ilişkin bulgular

Çocukların Soundpainting eğitiminde karşılaşılan bir diğer problem ise, çocukların utangaç oluşları ve Soundpainting yaparken cesaretsiz oluşlarıdır. Eğitimciler bu problemi şu ifadelerle açıklamışlardır:

Eğitimci 2: “Çocukların grubun önünde yönetmelerinde çekingenlik ve utanma”

Eğitimci 7: “Her yaptıklarında bir şeyler olduğunda başkalarına bakmamak”

Eğitimci 7: “Konuşma hareketi verildiğinde, başkalarına bakmamak ve onlarla konuşmamak”

Eğitimci 7: “Önce utanıyorlar, sonar başkalarını taklit ediyorlar”

Elde edilen verilerden çocukların grup önünde kendilerini ifade ederken çekindiklerini görmekteyiz. Ancak, tamamen doğaçlamaya dayalı bu çalışmada, çocukların yapacakları her türlü icrada kendilerinin de bilemeyeceği tepkilerle karşılaşabilecek olmalarından dolayı utanmaları ve çekinmelerinin olağan olduğunu söylemek mümkündür.

Eğitimcilerin yukarıdaki probleme yönelik çözüm önerileri aşağıdaki gibidir:

Eğitimci 7: “Kendine güveni sağlamanın yolunu bulun”

Eğitimci 7: “Onları grup önünde şef yapın”

Eğitimcinin önerdiği çözüm önerileri doğrultusunda *utangaçlık-cesaretsizlik* kategorisinde, çocukların grubun önünde Soundpainter olarak görev verilmesi, bu kategoride yaşanan sorunların çözümü olabilir.

Jestleri hatırlayamama kategorisine ilişkin bulgular

Eğitimcilerin yaşadıkları diğer bir problem ise çocukların jestleri hatırlayamamasıdır. Eğitimciler bu düşüncelerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

Eğitimci 2: “Bir avuç jesti hatırlama”

Eğitimci 8: “Jestleri hatırlayamama”

Eğitimcilerin yukarıdaki probleme yönelik çözüm önerileri aşağıdaki gibidir:

Eğitimci 2: “Beden belleğini kullanma”

Eğitimci 8: “Kompozisyon olarak ısınma egzersizleri kullanın”

Eğitimcilerin önerdiği çözüm önerileri doğrultusunda *jestleri hatırlayamama* kategorisinde, jestlerin ısınma egzersizi olarak kullanılması ve beden belleğinin hatırlatıcı bir unsur olarak kullanımı bu kategoride yaşanan sorunların çözümü olabilir.

Diğer kategorisine ilişkin bulgular

Tüm bu sınıflandırılmış problemlerin haricinde eğitimciler iki konuya daha dikkat çekmektedirler. Bunlar şu şekilde ifade edilmiştir:

Eğitimci 1: “Kamu ve kurumsal destek bulmak”

Eğitimci 8 “Uzun süren periyodlar boyunca çalışma”

Eğitimcilerin yukarıdaki problemlere yönelik çözüm önerileri aşağıdaki gibidir:

Eğitimci 1: “Kurum ile yönetmek”

Eğitimci 8: “Kısa periyodlar”

Probleme yönelik sorulan soruya Soundpainting’in kurucusu Walter Thompson ise şu yanıtı vermiştir:

“3 yaşından erken gençlik yıllarına kadar çalıştığım çocuklardan elde ettiğim deneyimlerime göre önemli bir problem keşfetmedim. Soundpainting doğru veya yanlış olsun, her bireyden fikirlerini sunmalarını ister. Bu tür açık araştırma ortamlarında, her öğrenci yeni yaratıcılık alanlarını keşfeder. Soundpainting’i öğrettiğim yıllarda, kendi sanatlarını ortaya koymak istemeyen kimselerle karşılaşmadım.”

Eğitimcilerin önerdiği çözüm önerileri doğrultusunda *diğer* kategorisinde, kurumsallaşmanın Soundpainting’in sürdürülebilirliği açısından önemini vurgulamıştır. Bunun yanı sıra kısa periyodlar halinde çalışmanın daha sağlıklı olacağını belirtmişlerdir.

Sonuç Ve Tartışma

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Çocuklara yönelik Soundpainting eğitimi veren eğitimciler, çocukların en çok doğaçlama yapmakta zorlandıklarını ve yeni müzikal fikirler üretmediklerini belirtmişlerdir. Doğaçlama yapmak müzisyenler için belli bir birikimi gerektirmektedir. Taylor (2000: 1) , doğaçlama seviyelerinden, unsurlarından ve yaratıcılık süreçlerinden bahsetmektedir. Buradan doğaçlama yapmanın da sistematik bir çalışma gerektirdiği ve yapılan bu çalışmaların ardından daha sağlıklı doğaçlama yapılabileceğini söyleyebiliriz. Daha önce doğaçlama üzerine çalışmamış bir çocuğun Soundpainting eğitiminde doğaçlama yapmasını beklemek hayalperest bir yaklaşım olacaktır. Yeni fikirlerin üretilmesi ise zamanla gerçekleşecek bir durumdur ve çocukların yaparak rahatlık kazanacakları bir süreçtir. Agrell ((2008: V-X)’ in tüm müzisyenler için oluşturmuş olduğu doğaçlama çalışmaları, çocukların ısınma egzersizi olarak başlayıp eşlik konusunda da doğaçlama yapmaya kadar onlarca oyunu ele almaktadır. Bu uygulamalar Soundpainting eğitiminden önce çocuklara uygulanabilirse Soundpainting eğitiminin daha verimli olabileceği söylenebilir.

Eğitimcilerin problem olarak gördüğü bir diğer konu ise teknik eksikliklerdir. Eğitimcilerin bahsetmiş oldukları senkronizasyon (synchronization), ses temizliği (intonation), karmaşıklık konuları kimi zaman yetişkin müzisyenlerde de karşılaşılabileceğimiz durumlardır. Müzik eğitimi almamış çocukların, bu konularda zorlandığını ve anlamakta güçlük çektiklerini söylemek mümkündür. Bilgin ve Coşkuner (2016) yapmış oldukları çalışmada çocukların senkronizasyon ve ses temizliği konusunda zaman içerisinde sıkıntı yaşamadıklarını ve bu gibi konuları rahatça öğretebildiklerini göstermişlerdir.

Eğitimciler tarafından ifade edilen bir diğer problem de Soundpainting eğitiminde çocuklardaki dikkat eksikliğidir. Soundpainting söz dizimleri icra başlamadan önce Soundpainter tarafından gösterilen bir dizi komuttur. Kimi zaman bu komutlar iki-üç jest ile sınırlı kalırken, kimi zaman daha uzun olabilir. Yetişkin bireylerdeki dikkat ve odaklanma beceri ile çocukların ki aynı olamayacağından, çocukların uzun cümlelerde hatırlama ve dikkat eksikliği hata yapma olasılıklarını normal karşılayabiliriz. Ancak, yukarıda bahsi geçtiği üzere çocukların dikkat becerilerini pasif durumdayken 20 dakikaya kadar koruyabildiklerini düşünürsek bu problemin çok da gerçekçi olduğunu söyleyemeyiz. Eğer bu durum söz diziminin uzunluğundan kaynaklandığı düşünülürse, bu durum yetişkinler içinde bir problem olarak varsayılabilir.

Eğitimcilerin üzerinde durduğu bir başka problem de cümlelerin anlaşılabilmesi ve uzunluğudur. Bu problemin kaynağı olarak, eğitimcilerin, çocukları yetişkin gibi görmeleri olarak düşünebiliriz. Eğer yetişkin bir bireyin yapabileceği uzunlukta bir söz dizimini çocukların da yapmasını beklersek bu noktada hatalı bir düşünüş oluruz. Sözdiziminin anlaşılabilmesi ise eğitimcinin daha açık ve anlaşılır olması ile ilgilidir.

Bir başka problem ise çocukların cesaretsizlikleri ve utangaçlıklarıdır. Soundpainting performansı ve eğitimleri sırasında sonucunun ne olacağını bilmediği ya da farklı fikir koymanın vereceği yalnızlık durumlarında yetişkinlerin de çekingen oldukları gözlemlenmektedir. Bu durumda çocukların cesaretsiz oluşlarını normal karşılayabiliriz. Eğitimciler tarafından belirtildiği üzere grup önünde performans yapmak çoğu zaman utangaçlığa neden olmaktadır.

Eğitimcilerin karşılaştıkları başka bir problem ise çocukların jestleri hatırlayamamalarıdır. Soundpainting dilinde günümüzde 1500'den fazla jest vardır. bu jestleri öğrenip her defasında hatırlamak yetişkinler için de kolay değildir. Hatırlanması sık yapılan pratiklere bağlıdır. Çocukların da jestleri unutmalarının sebebini, verilerin eğitimin sıklığı olarak değerlendirebiliriz. Çünkü, Yerlikaya ve Coşkuner (2006: 73), Soundpainting jestlerinin, ifade ettiği kavramı karşıladıklarını, anlamının kolay olduğunu ve akılda kalıcı olduğunu vurgulamışlardır.

Soundpainting eğitiminin doğru bir şekilde verilmesi ve çocukların kendi seviyelerinde Soundpainting yapmaları, gelecekte müziksel becerilerin gelişimine katkı sağlayacak ve daha yaratıcı bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır. Benzer bir çalışmada (Aral, Akyol ve Sığırtmaç, 2006: 6) Orff eğitimi alan çocukların yaratıcılık düzeylerinin geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

Çocukların doğaçlama yapmaları veya yeni fikirler üretebilmeleri için onlara basit doğaçlama egzersizleri yaptırılabilir. Günümüzde ritim, melodi, armoni, form, aksan, eşlik ve daha birçok konuda doğaçlama üzerine çalışmalar bulunmaktadır.

Soundpainting eğitimi sırasında çocukların teknik olarak yapamayacaklarını düşündüğümüz jestler yerine daha rahat yapabilecekleri jestler uygulanabilir. Bu konuyla ilgili bir başka çözüm önerisi ise onlara 1. Seviye gelişim gösteren doğaçlama işaretleri verilebilir (Tarama, Noktadan

noktaya gibi). Yine de çocukların karmaşık olduğunu düşünülen jestler için zamana ihtiyaçları olduğu unutulmamalıdır.

Çocukların dikkatlerinin dağılmaması için daha kısa cümle hatları işaret edilebilir. İşaret edilen jestleri gösterme süresi biraz daha uzatılabilir. Soundpainter, jestleri açık bir şekilde gösterdiğinden emin olmalıdır.

Soundpainting cümlelerinin daha anlaşılır olması için, eğitimciler cümleleri daha anlaşılır olarak ifade edebilirler. Her jestin üzerinde daha fazla beklenebilir ve çocuklarla göz kontağı sağlanabilir.

Çocukların utangaçlıklarını gidermek için eğitimci örneklendirme yapabilir ve tüm çocukların aynı şeyi yapmasını isteyebilir. Ve sonra herkesin bu gibi örnekleri yapabileceğini vurgulayabilir. Cesaretlendirmek için de eğitimci, öğrenciyi grup önüne tek başında değil, beraber çıkması konusunda yüreklendirebilir. Böylece heyecan ve sorumluluk paylaşılmış olur.

Çocukların jestleri hatırlayabilmeleri için, eğitimciler jestleri sindirerek öğretebilirler. Böylelikle her bir jestin kullanım sıklığı artmış olacaktır.

KAYNAKÇA

- Akaroğlu, E.G., Dereli, E. (2012). Okul öncesi çocuklarda görsel algı eğitimlerine yönelik geliştirilmiş eğitici oyuncakların çocukların görsel algılarına etkisi. *Zeitschrift für die Welt der Türken (Journal of World of Turks)*. Vol.4 No.1 S. 201-222
- Aral, Neriman., Akyol, A. K., Sığırtmaç, A. (2006). Beş-altı yaş grubundaki çocukların yaratıcılıkları üzerinde Orff öğretisine dayalı müzik eğitiminin etkisinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 5 (15) S.1-9
- Asan, R. (2011). *Sekiz haftalık masa tenisi egzersizinin 9-13 yaş arası çocuklarda dikkat üzerine etkisi*. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya.
- Bilgin, Y. (2016). *Soundpainting uygulamalarının öğrencilerin özgüveni üzerindeki etkileri*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Samsun.
- Bilgin, Y. Coşkun, S. (2017). Soundpainting uygulamalarının öğrencilerin özgüveni üzerindeki etkileri. *TURKISH STUDIES*. Vol:12/4 p.91-110
- Coşkun, S. (2016). Effects of soundpainting applications on performance. *Educational Research And Reviews*. 11 (15) Sf.1391-1401.
- Taylor, B. (2000). *The art of improvisation*. Taylor- James Publications.
- Thompson, W. (2015). *Soundpainting workbook I*. New York.
- Yerlikaya, M. Coşkun, S. (2016) analysis of Soundpainting sign language visuals. *Arts And Music In Cultural Discourse*. 5. S.64-74
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara. Seçkin Yayınevi.